

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Рівень освіти Другий (магістерський)

Освітня програма «Освітні, педагогічні науки»

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

шифр і назва

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “29” серпня 2022р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Ресурсне забезпечення
6. Контактна інформація
7. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Моніторинг та оцінювання якості освіти
Освітня програма	Освітні, педагогічні науки
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	Другий (магістерський)
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	II курс, 1 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Моніторинг та оцінювання якості освіти» є цілісна системи теоретичних знань із моніторингу та оцінювання якості освіти. Викладання навчальної дисципліни передбачає формування у магістрів уявлень про сучасний стан моніторингу та педагогічного контролю в системі вищої освіти: розвиток педагогічного мислення, здатності до аналізу педагогічних явищ, вивчення теоретичних основ педагогічного контролю.

Мета та цілі курсу

Мета: засвоєння студентами цілісної системи теоретичних знань із моніторингу якості освіти, формування їх готовності до практичної діяльності як майбутніх фахівців з процесів оцінювання в освітній галузі та застосування практичних навичок у професійно-педагогічній діяльності.

Цілі курсу: розглянути навчальний процес (викладання дисциплін) на основі застосування моніторингу навчальних досягнень учнів, студентів; застосовувати моніторинг щодо визначення навчальних досягнень студентів; окреслити науково-теоретичні засади професійної компетентності майбутнього вчителя, викладача; спрямувати увагу студентів на необхідність вивчення технології здійснення моніторингу якості, його значущість для формування професійної компетентності майбутніх фахівців закладів освіти; сформулювати алгоритм здійснення моніторингу якості підготовки і застосування результатів моніторингу для підвищення рівня професійної компетентності; розкрити зміст поняття «якість підготовки», з'ясувати стан проблеми оцінювання знань, умінь і навичок в сучасній теорії якості освіти; визначити зміст поняття «моніторинг» та узагальнити основні характеристики моніторингу як методу оцінювання якості знань; визначити та обґрунтувати критерії якості та рівні підготовки майбутніх викладачів ЗВО.

Компетентності

Інтегральна компетентність - Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
- ЗК2.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК3.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК4.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК5.** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК6.** Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.
- ЗК 8.** Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освіти й педагогіки.

СК 6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.

СК 7. Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.

Програмні результати навчання (РН)

РН 1. Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень.

РН 3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

РН 5. Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

РН 9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.

РН 10. Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.

3. Структура курсу

Обсяг навчальної дисципліни 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	011 Освітні, педагогічні науки	II	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин.		
	Лекції	Практичні заняття	Самост ійна робота.
<i>Тема 1.</i> Становлення та розвиток моніторингу якості освіти. Характеристика основних понять моніторингу та оцінювання якості освіти. Умови ефективності моніторингу. Основні напрямки та об'єкти моніторингу. Основні завдання моніторингу. Етапи становлення моніторингу якості освіти.	2		4
<i>Тема 2</i> Моніторинг навчальної діяльності. Освітній моніторинг: напрями, функції та вимоги до нього. Різноманітні підходи до класифікацій освітнього моніторингу. Види моніторингу. Типи та принципи моніторингу.	2		4
<i>Тема 3.</i> Етапи моніторингових досліджень. Поетапне проведення моніторингу. Визначення та характеристики етапів. Аналіз результатів. Напрями застосування результатів моніторингу. Моніторинг і	2		4

профорієнтаційна робота в навчальних закладах.			
<i>Тема 4</i> Створення моніторингової системи. Визначення показників ефективності. Стабільність інструменту моніторингу. Показники що характеризують результати моніторингу. Характеристика моделей освітніх індикаторів.	2		4
<i>Тема 5.</i> Моніторинг систем управління якістю освіти ЗВО. Моніторинг навчально-виховного процесу (на прикладі школи). Специфіка моніторингу якості освіти в навчальному закладі. Використання рейтингу в моніторингових дослідженнях.	2		4
<i>Тема 6.</i> Підготовка спеціалістів в галузі освіти до участі і використання міжнародних програм оцінки якості освіти. Технології моніторингу якості освітнього процесу у ЗВО. Вимоги, функції, методи моніторингу якості вищої освіти. Історія становлення системи управління якістю ЗВО. Діяльність НАЗЯВО. Стратегія національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.	2		4
<i>Тема 1.</i> Становлення та розвиток моніторингу якості освіти		2	4
<i>Тема 2.</i> Моніторинг навчальної діяльності.		2	4
<i>Тема 3.</i> Етапи моніторингових досліджень		2	4
<i>Тема 4.</i> Створення моніторингової системи		2	4
<i>Тема 5</i> Моніторинг навчально-виховного процесу в загальноосвітньому навчальному закладі		2	4
<i>Тема 6.</i> Моніторинг систем управління якістю освіти ЗВО		2	4
<i>Тема-7.</i> Підготовка спеціалістів в галузі освіти до участі і використання міжнародних програм оцінки якості освіти		2	4
<i>Тема-8.</i> Визначення показників ефективності. Групи показників ефективності. Стабільність інструменту моніторингу. Розповсюдження моніторингової інформації		2	4
<i>Тема-9.</i> Схеми і моделі моніторингових досліджень .Проекти Kassel Project та IPMA. НАЗЯВО.		2	4
<i>Загалом</i>	12	18	60

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Семінарське заняття	30
Самостійна робота	10
Індивідуальне чи творче завдання	10
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, комп'ютери та інше
ЛІТЕРАТУРА	
БАЗОВА	

1. Активне управління: сутність, характеристика, моніторингові системи. Кол. монографія за заг. ред. Г.В. Єльнікової. Чернівці, 2009. 572 с.
2. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: *навч.-метод. посіб.* /авторський колектив: Завгородня Т.К., Нагачевська З.І, Савчук Б.П, Стинська В.В., Стражнікова І.В., Єгорова І.В., Ковальчук В.М., Прокопів Л.М, Салига Н.М./ За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів/. Івано–Франківськ, 2021. 430 с.
3. Байназарова О.О. , Ракчєєва В.В. Моніторинг та оцінювання якості освіти: *Методичний посібник*. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2009. 58 с.
4. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України [головний ред. В.Г. Кремень]. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
5. Єльнікова Г.В. Основи адаптивного управління: *курс лекцій*. Київ: ЦППО АПН України, 2003. 133 с.
6. Луначек В.Е. Інформаційно-комунікаційні технології в управлінні загальноосвітнім навчальним закладом. Харків: Видав. гр. „Основа”, 2004. 96 с.
7. Лукіна Т. Моніторинг якості освіти : теорія і практика . Київ : Вид. дім «Шк. світ» : Вид. Л. Галіцина, 2006. 128 с.
8. Моніторинг стандартів освіти/ За ред. Альберта Тайджимана і Т. Невілла Послтвейта. Львів: Літопис, 2003. 328 с.
9. Моніторинг якості освіти: світові досягнення та українські перспективи / За заг. ред. О.І.Локшиної . Київ: К.І.С, 2004. 128 с.
10. Моніторинг навчальної діяльності: *навчальний посібник*. / Д.М. Бодненко,- О.Б. Жильцов, О.Л. Лещинський, Н.П. Мазур. Київ: Київський- університет імені Бориса Грінченка, 2014. 276 с.
11. Моніторинг та оцінювання якості освіти: *навчально-методичний посібник до курсу* / авт.-упоряд. І.В.Єгорова. Івано-Франківськ, 2021. 141 с.
12. Моніторинг якості освіти : світові досягнення та українські перспективи / За заг. ред. О. І. Локшиної. Київ. : К.І.С, 2004. 128 с.
13. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. URL:: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013#Text>
14. Про вищу освіту. *Закон України від 01.07.2014р.* URL:<https://docs.dtkr.ua/doc/1556-182>.
15. Про освіту. *Закон України від 05.09.2017р.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
16. Про наукову і науково-технічну діяльність. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
17. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 вересня 2004 р. № 1095 «Деякі питання запровадження зовнішнього оцінювання та моніторингу якості освіти».
18. Якість вищої освіти: теорія і практика: навчально-методичний посібник / за наук. ред. А. Василюк, М. Дей; кол. авторів: А. Василюк, М. Дей, В. Базелюк (та ін.); НАПН України, Університет менеджменту освіти. – Київ; Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. – 176 с.

ДОДАТКОВА

19. Байназарова О.О. Моніторинг діяльності методичних служб у регіоні як одна з умов підвищення якості загальної середньої освіти . *Наша школа*. № 2. Одеса, 2005 С. 84-87
20. Байназарова О.О. Проведення моніторингу якості освіти на регіональному рівні з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. *Управління освітою (вкладка „Моніторинг в освіті”)*. 2005. № 18 (114). - С. 6-7
21. Дмитренко Г.А., Олійник В.В., Онуфрієва О.Л. Цільове управління: вимірювання результативності діяльності учнів і педагогів. *Навчально-методичний посібник*. Київ: УПМККО, 1996. 94 с.
- 22.Єгорова І.В. Моніторинг оцінювання якості вищої освіти, його основні завдання .*Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 36. Т.1 С.282-286.
23. Єгорова І.В. Проблема проектування навчального процесу у вищій школі. *Scientific Journal Virtus*.-Issue # 8, October,2016, Published since 2014 /Cite Factor (Academic Scientific Journals);

- Scientific Indexing Services; International Innovative Journal Impact Factor (IIJIF). С.65-68
24. Єгорова І.В. Методичні засади вивчення курсу «Моніторинг та оцінювання якості освіти» у процесі магістерської підготовки. *Матеріали Всеукраїнських педагогічних читань «Педагогічна освіта в Україні: традиції та сучасні виклики»*. Івано-Франківськ. 2020. С.14-17.
25. Забродська Л.М. Інформатизація закладу освіти: управлінський аспект. Харків: Видав. гр. «Основа», 2003. 240 с.
26. Моніторинг якості освіти: принципи, форми, вимоги. *Довідник-посібник*. Хмельницький: ХОШПО. 2013. 61 с.
27. Основы научных исследований. *Учебн. пособие*/Под ред. А. А. Лудченко. Київ: О-во «Знання», КОО, 2000. 113 с
28. Про порівняльну оцінку освіти. Рада Європи. Рекомендація 1137 (1990). *Бюлетень Бюро інформації Ради Європи в Україні*. 2002.. 44 с.

Інформаційні ресурси

1.pidruchniki.ws/pedagogika

2.readbookz.com/books

3.pedagogika.ucoz.ua

4.ukrkniga.org.ua

5.www.refine.org.ua

6.Studentam.net.ua

7.Наказ МОН № 54 від 16.01.2020 року Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/71055/ або <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0154-20#Text>

6.Контактна інформація

Кафедра	Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика м.Івано-Франківськ, вул.Бандери, 1, ауд.510. тел. (0342)570011. kstuparyka@pnu.edu.ua
Викладач (і)	Єгорова Інга Вячеславівна -кандидат.пед.наук, доцент
Контактна інформація викладача	inha.yehorova@pnu.edu.ua

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Академічна доброчесність: Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом

	№ 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються 5 Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Невідповідна поведінка під час заняття	Діяти відповідно до Положення мпро організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) (зі змінами накази ректора № 61 від «31» січня 2020 р.; № 361 від 31 липня 2020 р.; № 795 від 31 грудня 2020 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf
Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали згідно « Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» » (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf »
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно - Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf

Викладач

кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
імені Богдана Ступарика
Єгорова Інга Вячеславівна